

အလေးထားရမည့်အကြောင်းအချက်များ အမှတ်(၂၃)
ကိုဗစ်-၁၉ တတိယလှိုင်းနှင့် လူသားလုံခြုံမှု

ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက် စစ်အာဏာသိမ်းခံရချိန်ကစပြီး မြန်မာပြည်သူ
တွေဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဝင်နေကြ၊ ပေး
ဆပ်နေကြတဲ့အချိန်မှာ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ဘေးကြီး
ကလည်း ပျံ့နှံ့နှုန်း ပိုမိုမြန်ဆန်၊ အသေအပျောက်နှုန်း ပိုများတဲ့
တတိယလှိုင်းအဖြစ်နဲ့ ထပ်မံခြိမ်းခြောက်လာပြန်ပါပြီ။ အထူး
သဖြင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယမှာ ဖေပြီ ၂၁ ရက် တရက်ထံ
မှာပဲ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် ကူးစက်ခံရသူ ၃၁၀,၀၀၀ ကျော် တွေခဲ့ပါ
တယ်။ နောက်ထပ် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံဟာ
လည်း ကိုဗစ်ပထမလှိုင်းနဲ့ ဒုတိယလှိုင်းကို အောင်မြင်စွာ ထိန်းချုပ်
နိုင်ခဲ့ပေမယ့် တတိယလှိုင်းမှာတော့ နေ့စဉ်အမျှ ရောဂါပိုး ကူး
စက်ခံရသူပေါင်း ထောင်နဲ့ချီပြီး ပေါ်ထွက်နေပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ
မှာလည်း လှိုင်းတကျော့ပြန် ရိုက်ခတ်နိုင်တဲ့အရေးကို လျော့တွက်ဖို့
မသင့်လှပါဘူး။ ထိခိုက်နစ်နာနိုင်ခြေ မြင့်မားလွန်းတာကြောင့်
တိုင်းပြည်ရဲ့ နိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်းအပူပေါ်မှာ ဘူးလေးရာ ဖရုံ
ဆင့်မဖြစ်စေဖို့ သတိကြီးကြီးထားသင့်ပါတယ်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကူး
စက်ကပ်ဘေးခုခံရေးကိစ္စတွေမှာ နိုင်ငံရေးစဉ်းစားချက်တခုတည်း
နဲ့ ဘောင်ခတ်ပြီး စဉ်းစားတာမျိုးကို ရှောင်ရှားသင့်တဲ့အတွက်
အလေးပေး ကြိုတင်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်ရမယ့် အကြောင်းတရပ်
ဖြစ်ပါတယ်။

■ ဆိုလိုရင်းအနှစ်ချုပ်

ကိုဗစ်ကပ်ဘေး စဖြစ်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၉ နှစ်ကုန်ကစပြီး ကနေ့အချိန်အထိ ကူး
စက်မှုလှိုင်းကြီး နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး လူသုံးသန်းကျော် သေခဲ့ရသလို သန်း
၁၅၀ နီးပါး ရောဂါကူးစက်ခံထားရပါတယ်။ အချိန် တနှစ်ခွဲကျော် ကြာလာ
ပြီး ကာကွယ်ဆေးပေါ်ထွက်လာပေမဲ့ ကိုဗစ်ကပ်ဘေးကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း
မရှိသေးပါဘူး။ ကပ်ဘေးဟာ လူသားတွေရဲ့ ကျန်းမာရေးနဲ့ အသက်

ရှင်သန်ရေးကိုသာ ခြိမ်းခြောက်နေရုံမကပဲ ကပ်ဘေးထိန်းချုပ်မှု လုပ်ငန်း
တွေကြောင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု နှောင့်နှေးတာတွေ၊ အလုပ်အကိုင်တွေ
ရပ်နားပိတ်သိမ်းရတာတွေ၊ စာသင်ကျောင်းတွေ ပိတ်ထားရတာတွေ၊
ဆေးရုံဆေးခန်းတွေမှာ သွားရောက်ပြသဖို့ အခက်အခဲရှိတာတွေ၊ ကာ
ကွယ်ဆေး မထိုးနိုင်တာတွေကြောင့် တခြား ကျန်းမာရေးဆိုးကျိုးတွေ ဖြစ်
လာတာအပြင် လူမှုစီးပွား သက်ရောက်မှုတွေက လူတိုင်းချင်းစီရဲ့ ဘဝ
တွေကိုပါ ဖျက်ဆီးခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကပ်ဘေးကိုချဉ်းကပ်ရာမှာ
ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး ဘက်စုံထောင့်စုံက
ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့ အရေးကြီးတယ်လို့ ပညာရှင်တွေက ဆိုကြတာပါ။

ဒါပေမဲ့ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ဘေး စဖြစ်ချိန်ကစလို့ ဆောင်ရွက်တဲ့ ကာကွယ်
တားဆီးရေး မူဝါဒတွေကနေ လက်ရှိ ကာကွယ်ဆေး ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရေး
အထိ နိုင်ငံရေးစဉ်းစားချက်တွေက လွှမ်းမိုးပုံဖော်နေတာကိုလည်း သုတေ
သန တွေရှိချက်တွေက ဖော်ပြကြပါတယ်။ ကပ်ဘေးကို နိုင်ငံရေးရှုထောင့်
က စဉ်းစားတဲ့အခါ (ကပ်ရောဂါဘေး ကာကွယ်ရေး မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်
ရန်လိုအပ်တဲ့ အပြုအမူတွေကို) ဘယ်ပါတီ၊ အဖွဲ့အစည်းကို ထောက်ခံ
တယ်၊ မထောက်ခံဖူးဆိုတဲ့ သရုပ်သကန် သင်္ကေတတွေအဖြစ် ပုံဖော်လာ
ကြပါတယ်။ ဥပမာ- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအပါအဝင် အနောက်နိုင်ငံ
ကြီးတချို့မှာတောင် နှာခေါင်းစည်းတပ်ခြင်းဟာ ပြိုင်ဘက်ပါတီကို ထောက်
ခံရာရောက်တယ်၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နိုင်ငံရေး
အရပျော့ညံ့ရာကျစေတယ် စတဲ့အယူအဆတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ တကယ်
တော့ ကပ်ရောဂါကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်မှုမှန်သမျှကို နိုင်ငံရေး ဘောင်
ခတ်ကြည့်တာ တခုတည်း မလုပ်ဘဲ သိပ္ပံပညာရဲ့ လေ့လာတွေ့ရှိချက်၊
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လမ်းညွှန်ချက်တွေနဲ့အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်သင့်
လှပါတယ်။ ဒီကပ်ဘေး ကာကွယ်ရေးကို လူသားဘဝလုံခြုံမှုဆိုင်ရာ ရှု
ထောင့်ဖြစ်တဲ့ ကျန်းမာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ အမျိုးသား
လုံခြုံရေး အားလုံးကိုလွှမ်းမိုးခဲ့တဲ့ ပြင်ဆင်စဉ်းစားမှုမျိုးနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့
အရေးကြီးပါတယ်။

အလေးထားရမည့်အကြောင်းအချက်များ အမှတ်(၂၃) ကိုဗစ်-၁၉ တတိယလှိုင်းနှင့် လူသားလုံခြုံမှု

■ ဘာကြောင့်အလေးထားသင့်လဲ

မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကပ်ဘေး ပထမလှိုင်းမှာ ရိုက်ခတ်ခြင်း မခံရပေမဲ့ ဒုတိယလှိုင်းမှာ မလွတ်ခဲ့ဘဲ ဧပြီ ၂၉ ရက်အထိ ပိုးတွေ့လူနာပေါင်း ၁၄၂,၈၀၀ ဦးအထိ ရောက်ခဲ့ပြီး ၃,၂၀၉ ဦး အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် မတ် ၂၃ ရက်ကနေ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဧပြီ ၂၉ ရက်အထိ လူပေါင်း ၂ ဒသမ ၅ သန်း ကျော်ကို စစ်ဆေးခဲ့တဲ့အထဲက ၅ ဒသမ ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ပိုးတွေ့ရှိခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ သေဆုံးမှုက ၂ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ အခု တတိယလှိုင်းက မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ အနီးဆုံးကို ပြန်လည်ရောက်လာပါပြီ။ တချိန်တည်းမှာပဲ မြန်မာနိုင်ငံသားတွေဟာ ကိုဗစ်ကပ်ဘေးအပြင် နိုင်ငံရေးကပ်ဘေးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရပြီး ဖိနှိပ်ချေမှုန်းခံရ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်တွေ ခြိမ်းခြောက်ခံနေရပါတယ်။ ဒီကြားထဲမှာပဲ အသက်သေရင်သေပါစေဆိုပြီး ကိုဗစ်-၁၉ကပ်ဘေးကို လျစ်လျူရှုလိုက်တာ၊ နိုင်ငံရေးရှုထောင့်တခုတည်းကနေပဲ ချဉ်းကပ်စဉ်းစားပြီး လိုက်နာရမယ့်စည်းကမ်းတွေကို မလိုက်နာတော့တာ၊ ကိုဗစ်ကာကွယ်ဆေးထိုးရမယ့်ကိစ္စကိုပါ မထိုးကြဖို့လှုံ့ဆော်တာတချို့ကို မြင်တွေ့လာရပါတယ်။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားရတဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ၊ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေနဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေလည်း ဖြစ်နေတဲ့အချိန်၊ စစ်အာဏာရှင်ယန္တရားရဲ့ ဖိနှိပ်မှုကြောင့် ပြေးလွှားတိမ်းရှောင်နေရသူတွေ၊ ပြည်ကျပ်လာနေတဲ့ စစ်ကြောရေးစခန်းနဲ့ အကျဉ်းထောင်တွေ၊ ဒါ့အပြင် စစ်ဘေးရှောင် ဒုက္ခသည်တွေကလည်း များလာနေတဲ့အချိန်၊ ချည်နဲ့တဲ့ ကျန်းမာရေးစနစ်နဲ့ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားတွေကြောင့်လည်း နိုင်ငံရဲ့ ခုခံအားနည်းပါးနေတဲ့အချိန်၊ ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ သဘာဝဓရာဂါကပ်ဘေးသာ တကျော့ပြန် ထပ်မံဝင်ရောက်ခံမယ်ဆိုရင် တိုင်းပြည်အတွက် ပြင်းထန်တဲ့ ထိုးနှက်ချက်မျိုး ဖြစ်လာနိုင်တဲ့အတွက် အလေးထားသင့်ပါတယ်။

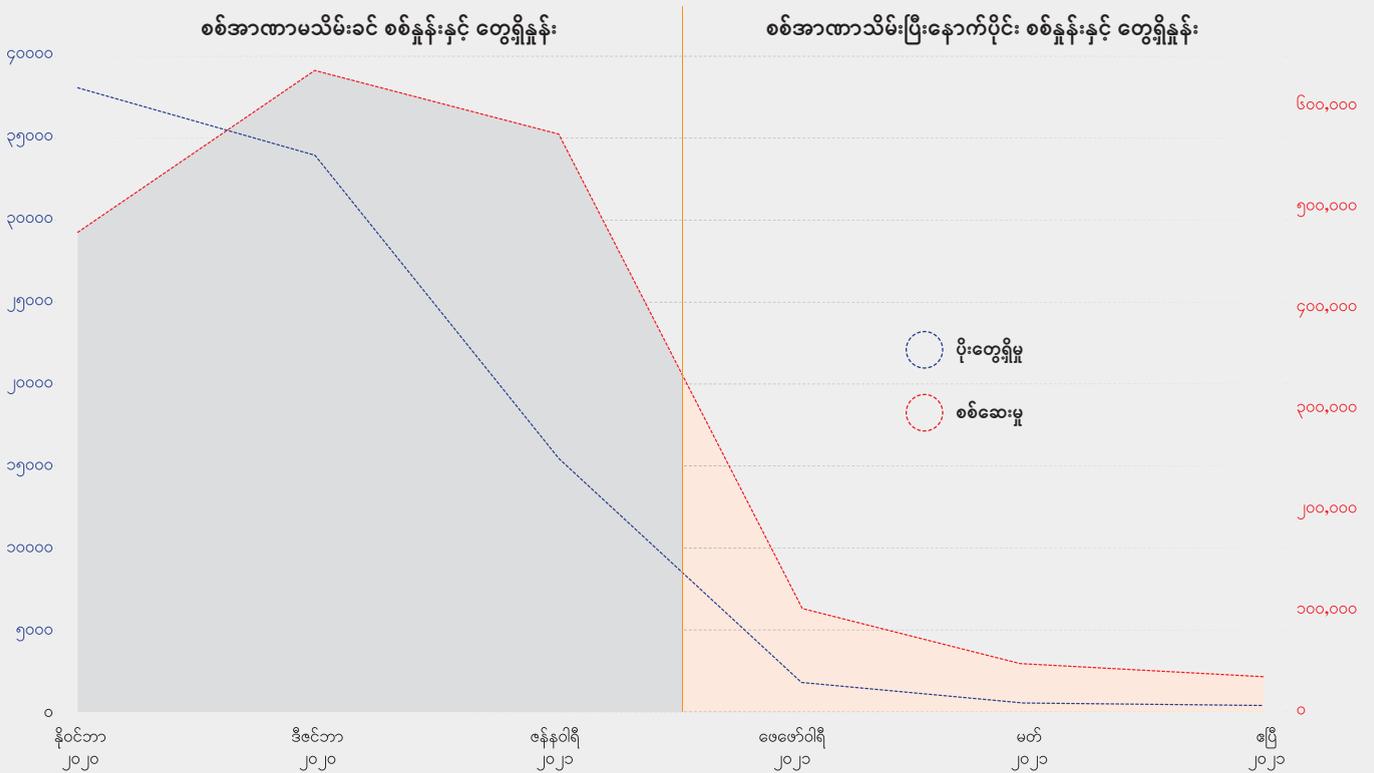
■ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ဆီလျော်သလား

ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်စစ်အာဏာသိမ်းမှုက ကိုဗစ်-၁၉ ထိန်းချုပ်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေအပေါ် များစွာ သက်ရောက်မှုရှိခဲ့ပြီး မူလက စီစဉ်ထားတဲ့ ကိုဗစ်တားဆီးကာကွယ်ရေးနဲ့ ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုအစီအစဉ်တွေဟာ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။ ကိုဗစ်စစ်ဆေးနိုင်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်အာဏာမသိမ်းခင် သုံးလက လူပေါင်း ၁,၆၈၂,၉၂၁ ဦးကို စစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ပိုးတွေ့ရှိမှု ၄ ဒသမ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း သုံးလမှာတော့ လူပေါင်း ၈၇,၃၈၅ ဦးကိုသာ စစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ပြီး ပိုးတွေ့နှုန်း ၁ ဒသမ ၄၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ပိုးတွေ့နှုန်း ကျသွားသယောင်ရှိပေမဲ့ ကာလတူစစ်ဆေးနိုင်တဲ့ ပမာဏကိုကြည့်ရင် ရာခိုင်နှုန်း ၉၀ နီးပါး (၁၀ ဒသမ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ စစ်ဆေးနိုင်) ကျဆင်းသွားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီလမှာ NLD အစိုးရရဲ့ စီစဉ်မှုနဲ့ ကိုဗစ်ကာကွယ်ဆေး တသန်းခွဲကို စတင်ထိုးနှံမှုအစီအစဉ် စခဲ့ပေမဲ့ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ စစ်အာဏာသိမ်းခံခဲ့ရတာကြောင့် ပြည်သူတွေရဲ့ ကာကွယ်ဆေးအိပ်မက် ပျက်ပြယ်သွားပါတယ်။ ဒီနှစ်အစောပိုင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံထုတ် ကိုဗစ်ရိုးကာကွယ်ဆေး သုံးသန်းခွဲ လက်ခံရရှိထားပြီး လူပေါင်း ၁ ဒသမ ၅၄ သန်းကို ကာကွယ်ဆေး ပထမအကြိမ် ထိုးနှံပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဒုတိယအကြိမ်ထိုးနှံမှုမှာတော့ ၀ ဒသမ ၃၄ သန်းသာ ရှိတာကြောင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုအပေါ် ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု သိသိသာသာ လျော့ကျနေတာကိုလည်း မြင်သာပါတယ်။

ဒီလိုဖြစ်လာရခြင်းက အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီရဲ့ တိုင်းပြည်အာဏာ ရယူထားမှုကို ပြည်သူအများစုက လက်မခံဘဲ၊ သူတို့နဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မလုပ်လိုခြင်းက ပဓာန အခြေခံသဘော ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကိုဗစ်ကာကွယ်ရေးနဲ့ ကုသရေး ရှေ့တန်းတိုက်စစ်မှူးတွေဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေနဲ့ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတွေဟာ စစ်အာဏာရှင် စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုရဲ့ ရှေ့တန်းတိုက်စစ်မှူးတွေအဖြစ် အသွင်ပြောင်းသွားပါတယ်။

အလေးထားရမည့်အကြောင်းအချက်များ အမှတ်(၂၃) ကိုဗစ်-၁၉ တတိယလှိုင်းနှင့် လူသားလိုခြုံမှု

■ ပြီးခဲ့သည့်ခြောက်လအတွင်း ကိုဗစ်စစ်ဆေးနိုင်မှုနှင့် ပိုးတွေ့နှုန်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်အာဏာမသိမ်းခင် သုံးလက လူပေါင်း ၁,၆၈၂,၉၁၂ ဦးကို ကိုဗစ်ပိုး ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးနိုင်ခဲ့သည်။ ပိုးတွေ့ရှိမှုမှာ ၄ ဒသမ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပါသည်။ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း သုံးလတွင် လူပေါင်း ၈၇,၃၈၅ ဦးကိုသာ စစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ပြီး ပိုးတွေ့နှုန်း ၁ ဒသမ ၄၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့သည်။ ပိုးတွေ့ရှိနှုန်း ကျသွားသယောင်ရှိသော်လည်း စစ်ဆေးနိုင်သည့်ပမာဏကို ကာလတူချိန်ထိုးကြည့်ပါက ရာခိုင်နှုန်း ၉၀ နီးပါး (၁၀ ဒသမ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ စစ်ဆေးနိုင်) ကျဆင်းလျက်ရှိသည်။

အလေးထားရမည့်အကြောင်းအချက်များ အမှတ်(၂၃)

ကိုဗစ်-၁၉ တတိယလှိုင်းနှင့် လူသားလုံခြုံမှု

တခါ ကျန်းမာရေးနယ်ပယ်က ဝန်ထမ်း အနည်းဆုံး ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကနေ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်အထိ CDM (Civil Disobedience Movement) ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကိုဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုကလည်း ဖမ်းဆီး၊ အရေးယူ၊ တရားစွဲခြင်းတွေသာဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် စစ်အာဏာမသိမ်းခင်ကာလ လည်ပတ်ခဲ့တဲ့ ကျန်းမာရေးယန္တရားပုံစံ ပြန်ဖြစ်နိုင်ဖို့ မလွယ်တော့ပါဘူး။ လက်ရှိအချိန်မှာ စစ်ကောင်စီဟာ CDM ပြုလုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ဆရာဝန်တွေအပါအဝင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ၂၅၀ ကျော်ကို ပုဒ်မ ၅၀၀(က)နဲ့ အမှုဖွင့်ပြီးဖမ်းဆီးပေးဖို့ လူသိရှင်ကြား ကြေညာထားသလို အခြားသောနည်းလမ်းတွေနဲ့ ဖမ်းဆီးခံထားရသူ များစွာလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ဆောင်နေမှုတွေဟာ ရှိရင်းစွဲ ချည်နှံနေတဲ့ ကျန်းမာရေးစနစ်အပေါ် ပိုမိုဆိုးရွားတဲ့သက်ရောက်မှု ဖြစ်စေပါတယ်။

ကိုဗစ်ကပ်ဘေး တတိယလှိုင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ တပြိုင်နက်တည်း ရင်ဆိုင်နေရတာက တတိယလှိုင်းကို ဘယ်လိုကာကွယ်ကြမလဲဆိုတာနဲ့ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ တတိယလှိုင်းကို ဘယ်လို ကာကွယ်ကြမလဲဆိုတဲ့ကိစ္စမှာ စစ်အာဏာမသိမ်းခင် ပထမလှိုင်း၊ ဒုတိယလှိုင်းကို ရင်ဆိုင်ရချိန်ကထက် (ပြည်သူတွေနဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအပါအဝင် နိုင်ငံတကာအကူအညီ ကိစ္စရပ်တွေမှာပါ) အဆများစွာ ခက်ခဲသွားပါပြီ။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုအပိုင်းမှာတော့ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အံတုခြင်း စဉ်းစားချက်အပြင် အခြားနည်းလမ်းတွေကိုပါ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စဉ်းစားရမယ့်အခြေအနေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကိုဗစ်-၁၉ကပ်ဘေးကို ရင်ဆိုင်ရာမှာ သက်ဆိုင်ရာ ဘက်အသီးသီး၊ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက နိုင်ငံရေးရှုထောင့်တခုတည်းကိုပဲ အလေးပေး ပုံဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းဟာ အလွန်အန္တရာယ်များတဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ- ကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေးနဲ့ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွေဟာ အန္တရာယ်မဖြစ်စေဘူးဆိုတဲ့ နိုင်ငံတကာဆေးသိပ္ပံပညာ၊ အခြေခံထောက်ခံမှု ရရှိထားရင် ဆေးမထိုးသင့်ဘူးဆိုပြီး လှုံ့ဆော်တဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို မဆောင်ရွက်သင့်ပါဘူး။ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အင်အားစု EAOs များ ထိန်းချုပ်ရာဒေသတွေမှာလည်း အခြေခံကျန်းမာရေးစံချိန်တွေနဲ့ ညီညွတ်ရင် ထိုးခွင့်ရသူတိုင်း ထိုးသင့်သလို ပြည်တွင်းဒေသအသီးသီးမှာလည်း ကိုဗစ်-၁၉ကာကွယ်ဆေးကို လိုအပ်ချက်နဲ့အညီ ထိုးသင့်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စမှာ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) အပါအဝင် အလွှာစုံက အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးရဲ့ မူဝါဒနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းကလည်း အရေးပါတဲ့နေရာမှာရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက ကိုဗစ်-၁၉ကပ်ဘေး ကာကွယ်ရေးနဲ့ ပြည်သူ့အားလုံး ကာကွယ်ဆေး လက်လှမ်းမီ ရရှိစေရေးကို နိုင်ငံရေးရှုထောင့်သာမက ဘက်စုံထောင့်စုံပါဝင်တဲ့ လူသားလုံခြုံရေးရှုထောင့်ကပါ စဉ်းစားပြီး ပြင်ဆင်ရင်ဆိုင်ကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်နဲ့ မထိုက်တန်သလို ဒီကပ်ဆိုးကြီးကိုလည်း ခါးစည်းမခံသင့်ပါဘူး။

စစ်အာဏာသိမ်းမှုနှင့် ကိုဗစ်ကပ်ဘေး၏ အကျိုးဆက်များကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ လူဦးရေ ထက်ဝက်နီးပါးခန့်၊ သို့မဟုတ် လူပေါင်း ၂၅ သန်းခန့်သည် ၂၀၂၂ ခုနှစ်ထက် နောက်ကျတဲ့ ဆင်းရဲတွင်းသို့ ကျဆင်းနိုင်သည့် အခြေအနေကို ကြုံတွေ့ရနိုင်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် (UNDP) က သတိပေးထားသည်။